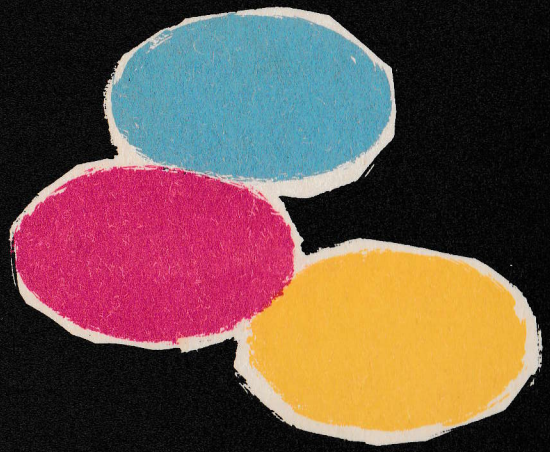

1932

LEGO

1957

Den 10. august fylder LEGO 25 aar. I det følgende fortælles om udviklingen fra den spæde begyndelse paa et tømrerværksted i hedebyen Billund til den store moderne legetøjsfabrik – i sandhed et nutidens eventyr.

Billund, i august 1957.

OLE KIRK CHRISTIANSEN

LEGO's grundlægger,
tidligere tømrer- og bygningssnedker i Billund,
nu firmaets seniorchef.

Eventyret om Lego

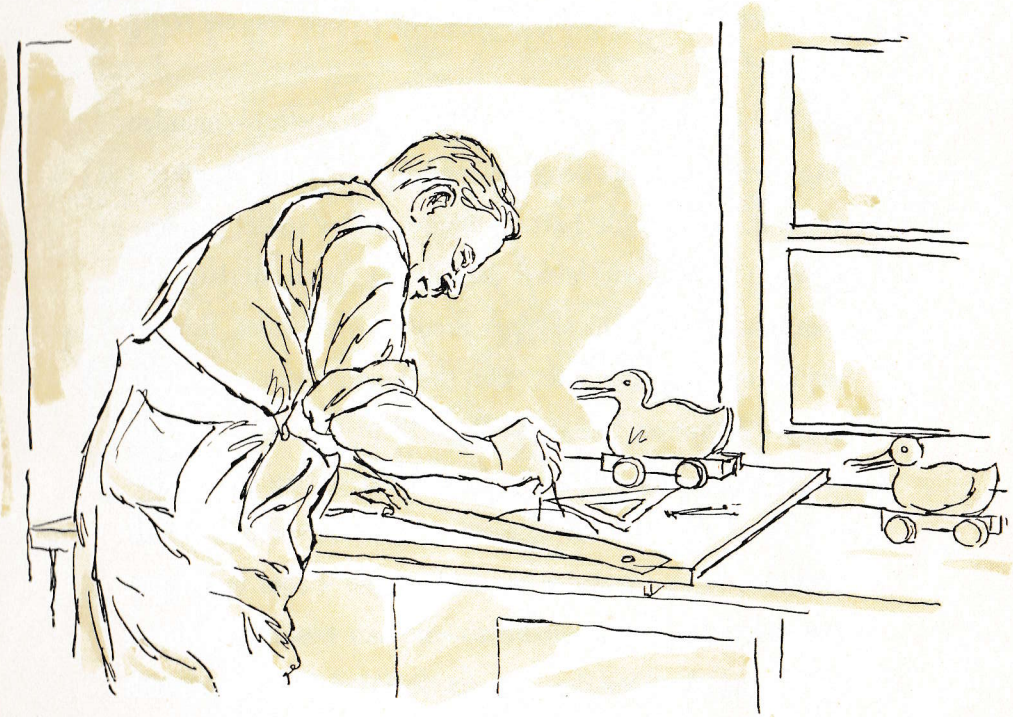

Jo – det er ganske vist – som vor store eventyrdigter sagde. Det var ogsaa ham, der sagde: »Skynd dig, thi om føje aar heden som en kornmark staar«. Han sagde i det hele taget saa meget. Og der skal en digters fantasi til for at forestille sig, hvad han ville sige, hvis han i dag besøgte den lille landsby Billund paa hedestrækningerne mellem

Vejle og Grindsted – og saa og hørte Lego's historie. Han ville sikkert gøre øjne saa store som Lego-højhuse og bruge et andet af sine yndlingsudtryk: Se – det var en *rigtig* historie!

Det begyndte i 1932. Ole Kirk Christiansen – manden bag eventyret – var dengang tømrer og bygningssnedker i Billund. Han havde haft en finger med i spillet ved opførelsen af de fleste huse i den lille by, men efterhaanden som landbrugskrisens skygger bredtes over landet, slap arbejdet op. Der var intet, der skulle repareres – endsige bygges. Nærmest for at faa tiden til at gaa begyndte Ole Kirk Christiansen at lave trælegetøj, og en dag fik han besøg af en grossist, der blev saa begejstret for Kirk Christiansens biler, træænder og dukkevogne – som ingen paa egnen havde raad til at købe – at han bestilte et meget stort parti. Saa blev der atter travlhed i det lille værksted. Men da dagen var inde, da Kirk Christiansen med stolthed kunne aflevere varerne – den første serieproduktion af legetøj fra Billund – var grossisten, der afgav ordren, gaaet fallit. Og saa blev Kirk Christiansen tvunget til at sælge legetøj selv – men det var svært. Ikke, fordi folk ikke gerne ville have det, for det var dengang som nu gedigent kram, men det kneb med kontanterne. Saa blev det til en serie af

byttehandeler, for familien derhjemme, hvor de fire sønner saa smaat var begyndt at rumstere i værkstedet, skulle jo leve. Kirk Christiansen kørte ud med sit legetøj om morgenen og vendte hjem om aftenen med de mærkeligste ting – rosiner, sagogryn o. s. v. Een gang kom han hjem med en hel sæk krakmandler.

Men Ole Kirk Christiansen blev ved at lave legetøj, og efterhaanden lykkedes det da ogsaa at finde aftagere, der betalte med andet end hørkram. Det var Yo-Yo'en, der

satte lidt skub i tingene. Alle husker mellemkrigstidens mest populære stykke legetøj, men de færreste tænker vel paa, at det blev lavet paa tømrerværkstedet i Billund. Krisen var dog ikke ovre, og Kirk Christiansen lægger ikke skjul paa, at han var ved at gaa fallit. Men hans sejge, jydske stædighed og tro gjorde, at han ikke gav op. Naar kreditorerne sendte ham sagførerne paa halsen, endte forhandlingerne gerne med, at han fik solgt dem noget legetøj – og iøvrigt fik en ordning, saa der kunne køres videre.

Nu antog virksomheden karakter af fabrik. – Der var mange arbejdsløse haandværkere i Billund, men de kunne faa arbejde hos Kirk Christiansen. Han vidste, hvad han gjorde, for han levede selv efter den gamle haandværkertradition, der sætter kvaliteten frem for pengene. I disse aar arbejdede Kirk Christiansen døgnet rundt. Han var paa fabriken om dagen, paa lageret om aftenen og paa kontoret om natten. Han havde anskaffet sig en trækvogn, og med den kørte han varerne til pakhuset om aftenen. Han forsynede den med gummihjul for ikke at vække de slumrende borgere, der for manges vedkommende stadig saa med nogen skepsis paa tømrerens legetøjspjank ...

Der blev anskaffet flere maskiner – først og fremmest en overfræser, der kostede den svimlende sum af 5.000

kroner – eller 1.000 kroner mere end første aars hele omsætning! I 1942 ramtes Lego af en katastrofe. Fabriken brændte natten til den 23. marts – det var isvinter, og kun een af telefontraadene fra Billund var ikke faldet ned. Ved hjælp af den fik man skikket bud til Falck i Grindsted – ellers var hele byen brændt. – Forsikringen var kun paa 60.000 kroner. Der brændte for flere gange dette beløb. Kirk Christiansen saa sit livsværk ødelagt paa een nat. Det var svært ikke at give op. Men – stædigheden og troen hjalp ham igen. Og han valgte – trods mange smigrende tilbud fra større byer – at blive i Billund, hvor en moderne,

rationel fabrik rejste sig. – Kun paa dette punkt betød branden et gode – nu blev hele produktionen lagt tilrette efter de mest moderne principper, hvilket ogsaa præger Lego i dag. Den gamle overfræser blev erstattet med nye – andre maskiner og flere modeller kom til, og endelig var den store sukces i havn.

I 1947 fik Lego sin første plastic-maskine. Men saa var Lego ogsaa den første legetøjsfabrik herhjemme, der arbejdede med plastic. I 1955 spillede saa Lego sin hidtil største trumf ud: Legosystemet, der af juniorchefen Godtfred Kirk Christiansen blev udbygget efter de mest moderne, pædagogiske principper, hvis grundtema var: System i leg. Dette system gaar nu sin sejrsgang over hele Europa, hvor Lego bygge-systemet sætter børnenes fantasi i sving og giver udløsning for skabertrang.

Men man har ikke glemt at arbejde i træ i Billund – selvfølgelig ikke. Trælegetøjet er stadig en meget stor artikel, og nogle af de modeller, som Ole Kirk Christiansen lavede, da han var alene paa sit lille værksted, føres den dag i dag – og er endog meget efterspurgte. Naturligvis arbejder træafdelingen ogsaa efter moderne, rationelle metoder, der har tilpasset det solide gamle haandværksarbejde efter masseproduktionens krav.

I dag har Lego afdelinger i Norge, Sverige, Tyskland, Holland og Schweiz. Sidste aar købte børn herhjemme og i de nævnte europæiske lande Lego-legetøj for 12 millioner kroner!

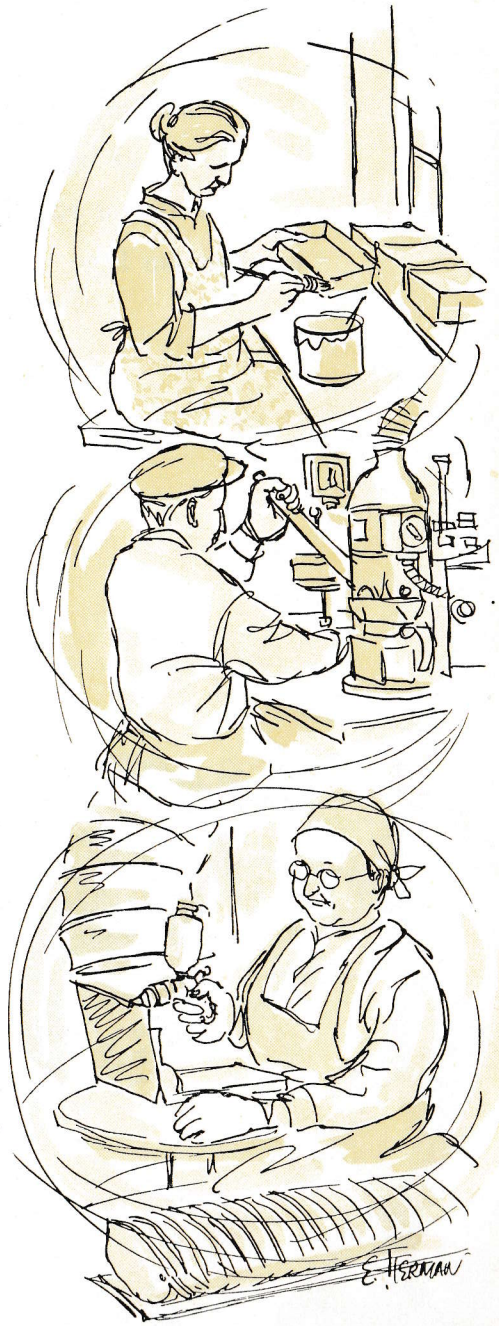

Ole Kirk Christiansen har selv fundet navnet LEGO – han tænkte paa leg og fantaserede om legetøj i *legioner*.

Ogsaa *her* har virkeligheden overgaaet fantasien – for eventyret om Lego – se – *det* er en *rigtig* historie!

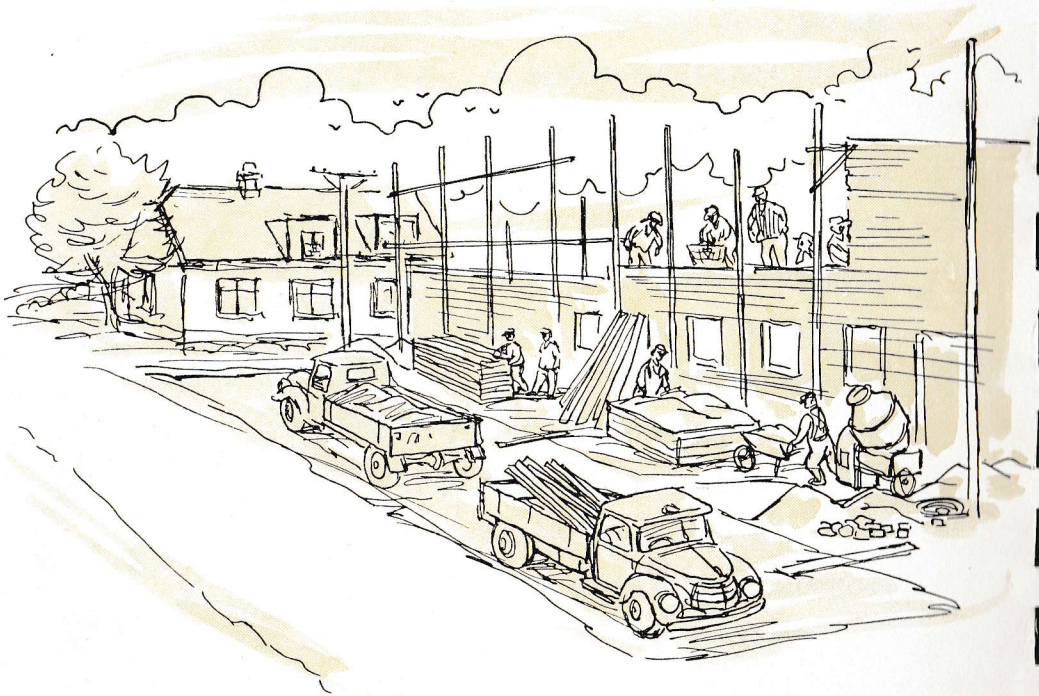

LEGO

i dag

Lego-familien

Seniorchefen ved sit skrivebord

Juniorchefen
Godtfred
Kirk Christiansen,
der er administre-
rende direktør

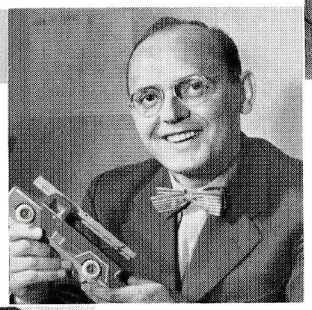

Gerhardt
Kirk
Christiansen,
der er chef for
træafdelingen

- og
Karl Georg
Kirk Kristiansen,
chef for
plasticafdelingen

Johannes Christiansen,
der sørger for,
at Lego-legetøjet
fordeles ud over
landets grænser

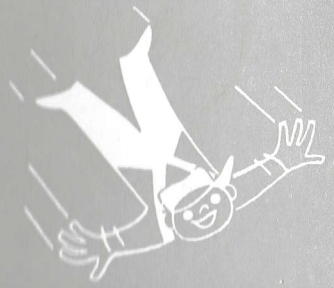

...set fra luften

...her siger vi goddag

Øverst har De ekspeditionen - i midten et glimt fra salgskontoret - og nederst et udsnit af Lego's bogholderi.

...og her er personerne bag telefonen

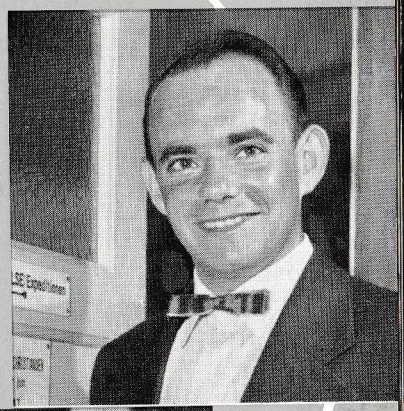

Bent Kristensen
repræsenterer ekspeditionen

Bent Knudsen - salgskontoret

- og bogholder
Orla Jørgensen - bogholderiet

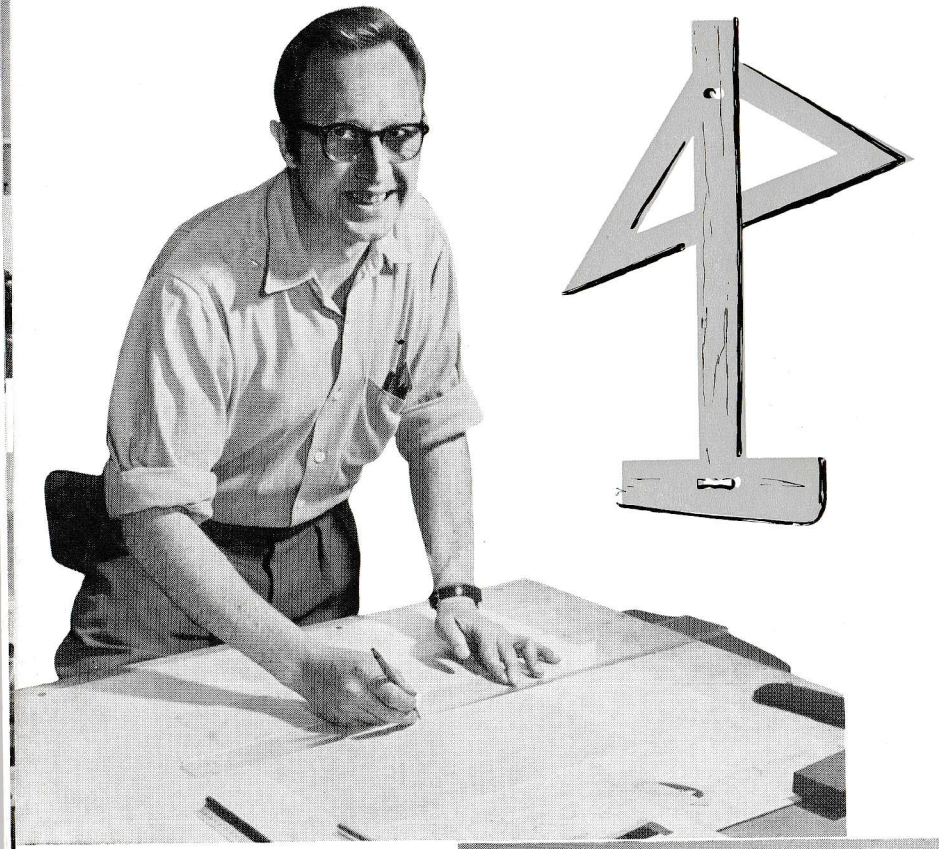

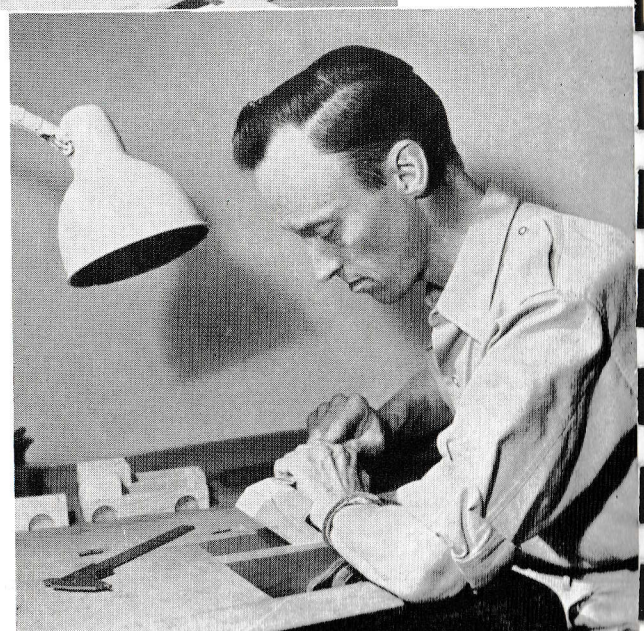

Fra tegnebrædt til model...

En ide tager form paa arkitektens tegnebrædt - og modelsnedkeren udformer den første prøve i træ.

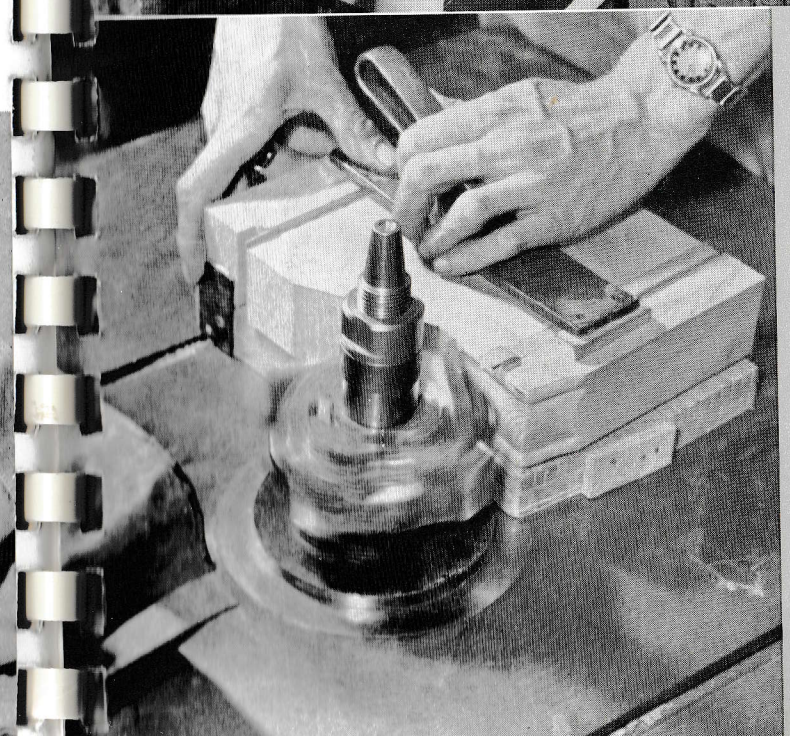

- og videre i produktionen

Øverst et kik ind i afdelingen, hvor træet faar den første bearbejdning

- og nederst en detalje fra fræsningen.

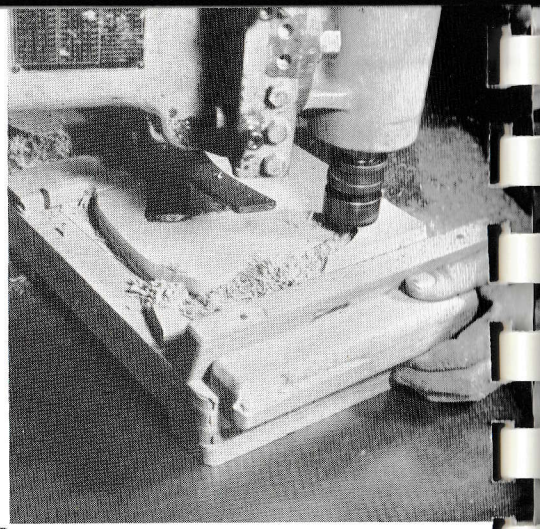

Her ser De en Lego-dukkevogn blive lakeret i en af sprøjtekabinerne.

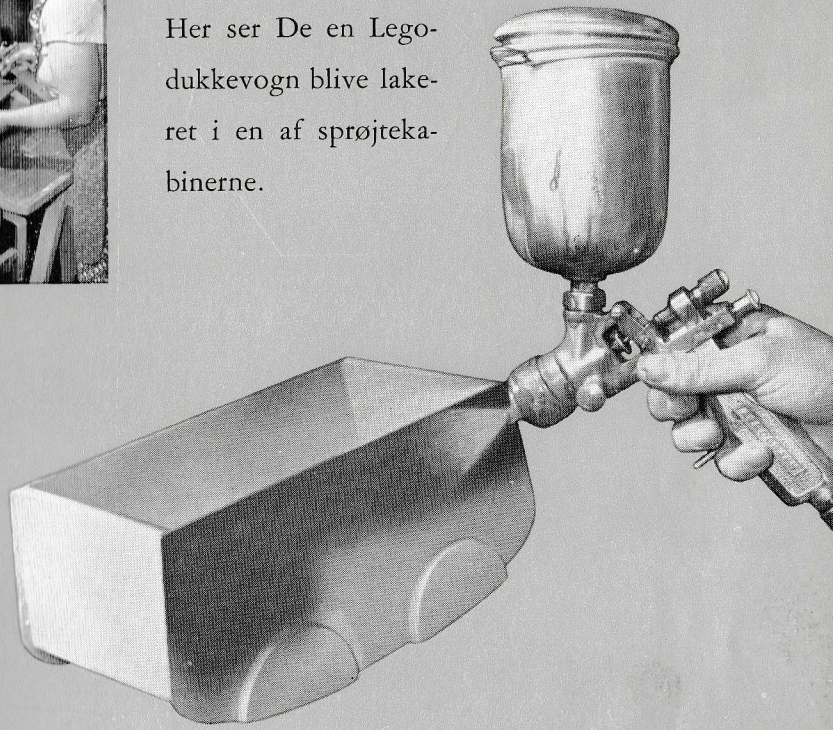

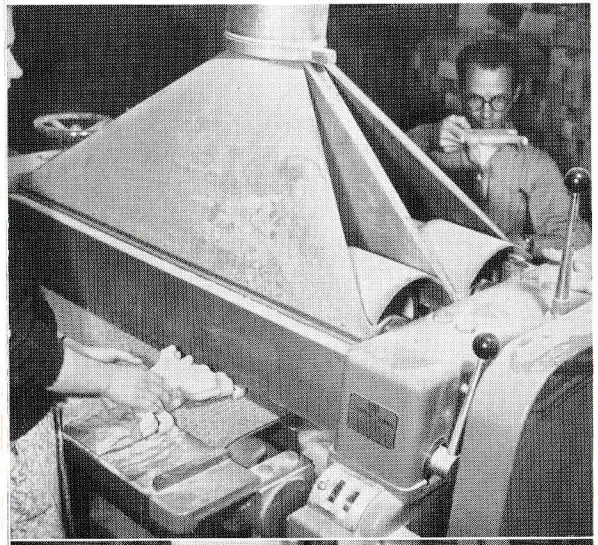

Øverst ser De en overfræser i funktion -

i midten den automatiske flad-pudsemaskine

og nederst ser De finpudsningen -

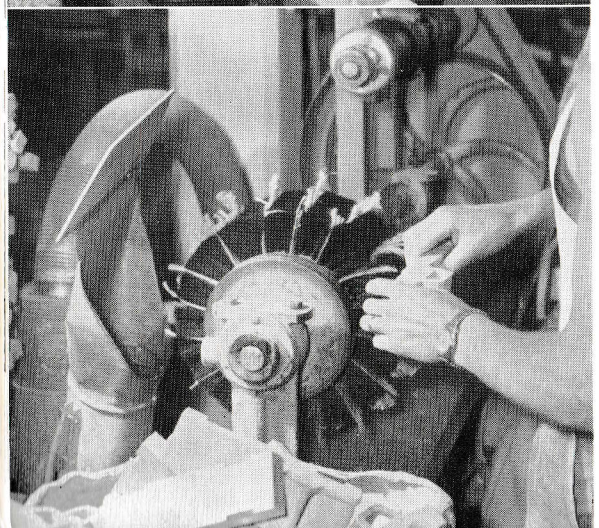

- og nederst, hvorledes Lego's populære jubilæums-kæphest gøres færdig paa samlebaand.

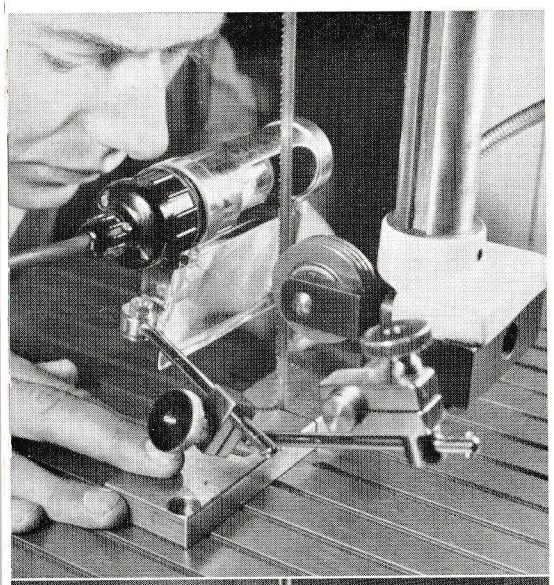

Fra plastic-produk-tionen

Her er det naturligt, at vi først viser Dem værktøjsafdelingen, hvor de kostbare forme fremstilles med detaljer af højeste præcision og kvalitet.

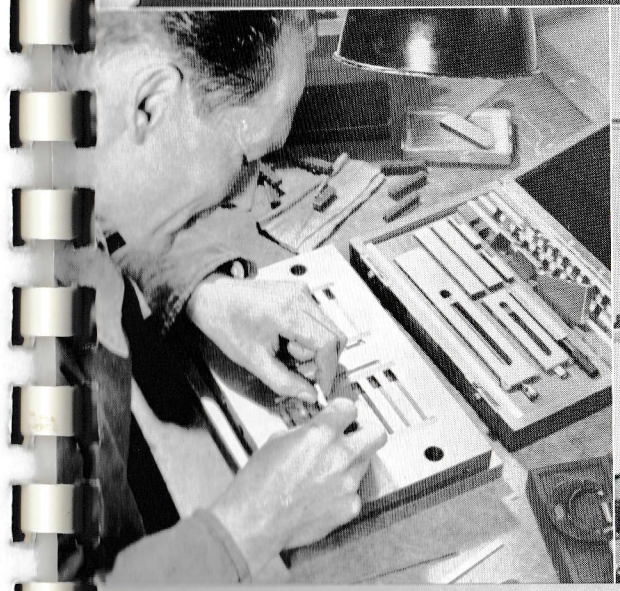

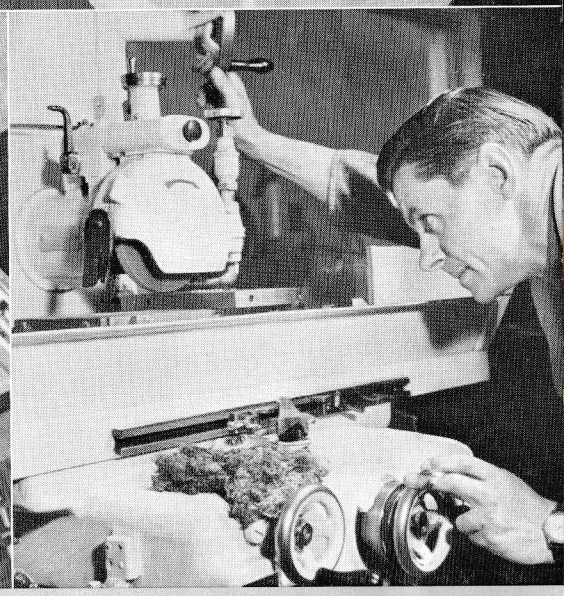

- øverst ser De en del af de mange specialmaskiner - og nederst en værktøjsmager afkontrollere en form med mikroskopisk nøjagtighed og slibemaskinen der sliber staalet.

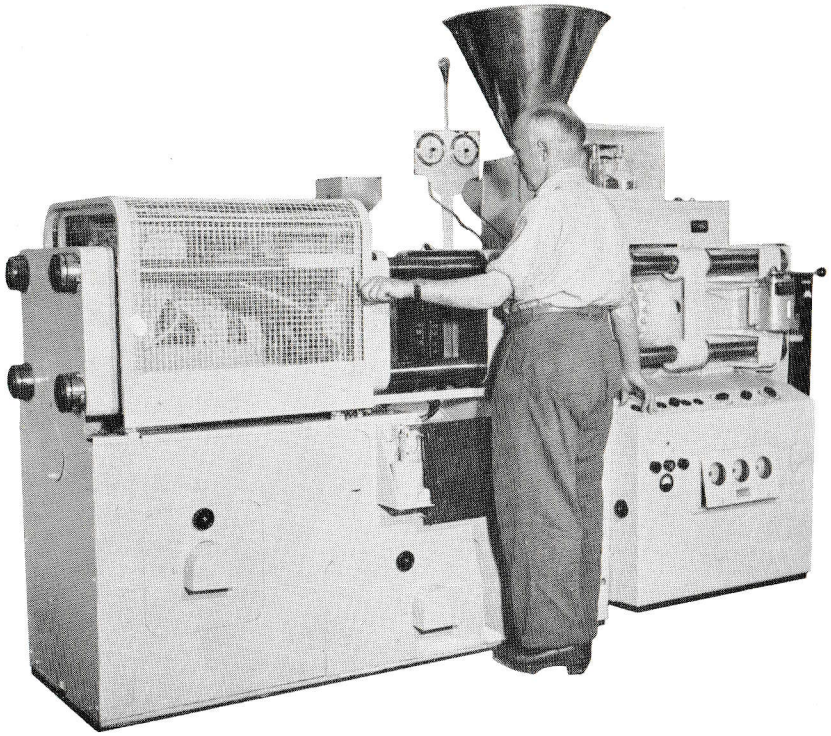

Paa disse to sider viser vi Dem fotos fra afdelingen, hvor de mange plastic-sprøjtemaskiner er opstillet.

Maskinerne staar i lange rækker og paafyldes raavarer fra en lang løbebro.

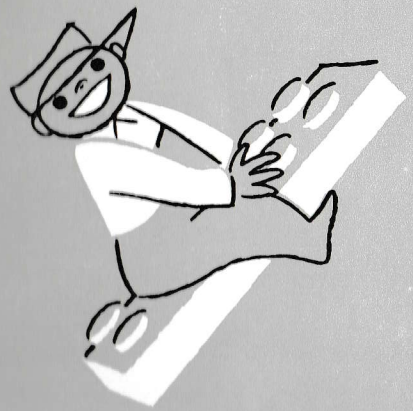

Lego-produkterne fremstilles af Cellidor - et kvalitetsprodukt, der gør et Legohus saa stærkt, at De gerne maa staa paa det.

Et overflødighedshorn af Lego-sten - tilsyneladende virvar, men selv det mindste barn fatter hurtigt, at der er system i Lego - for Lego har sat system i leg.

Hvor varerne pakkes

Øverst et udsnit af den store og rationelt indrettede pakkesal - og nederst ser De damerne pakke Lego-mursten til ind- og udland.

...og klar til forsendelse

Lagerchefen ved et af ekspeditionsbordene, hvor ordrerne kontrolleres forinden pakningen - og Lego-bilen klar til farten ud paa de store Europaveje.

De tre Lego-mænd, der berejser Danmark

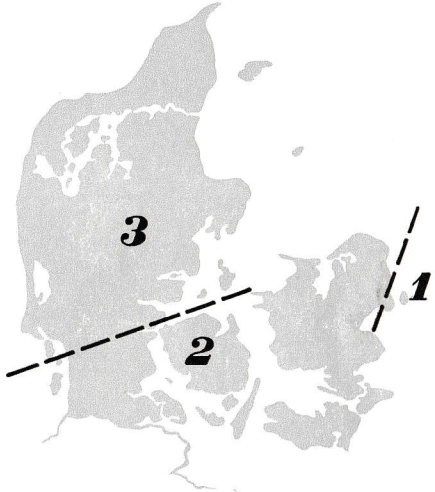

Øverst
repræsentant Oscar Jensen fra distrikt 1

repræsentant Arne Bødtker, distrikt 2

- og nederst
repræsentant Henning Johansen, distrikt 3.

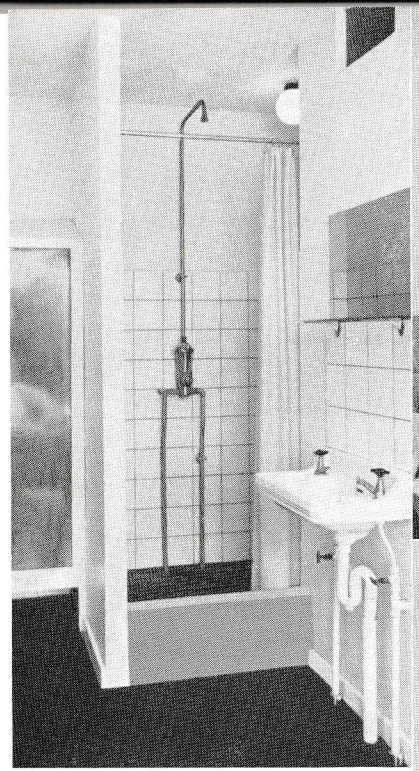

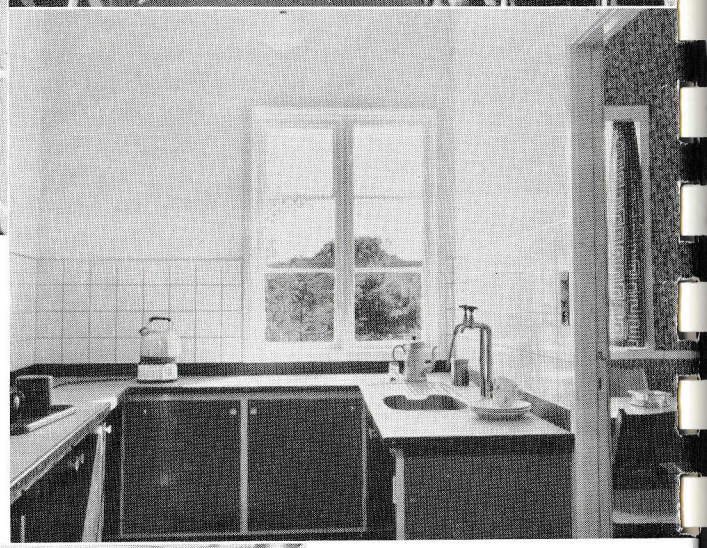

Glimt fra fabriken...

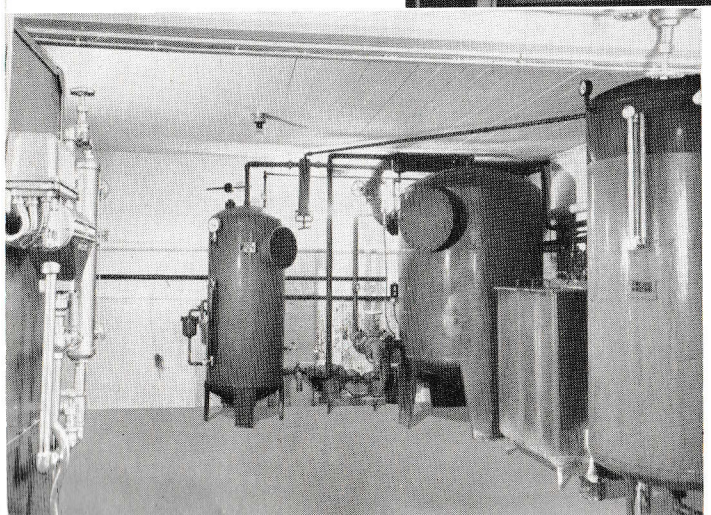

Sanitære forhold

- foredragssal

- kantine

og fyringsanlæg.

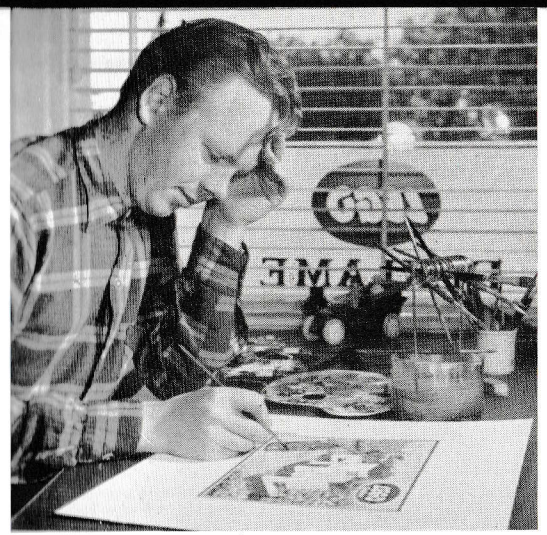

Reklame-afdelingen

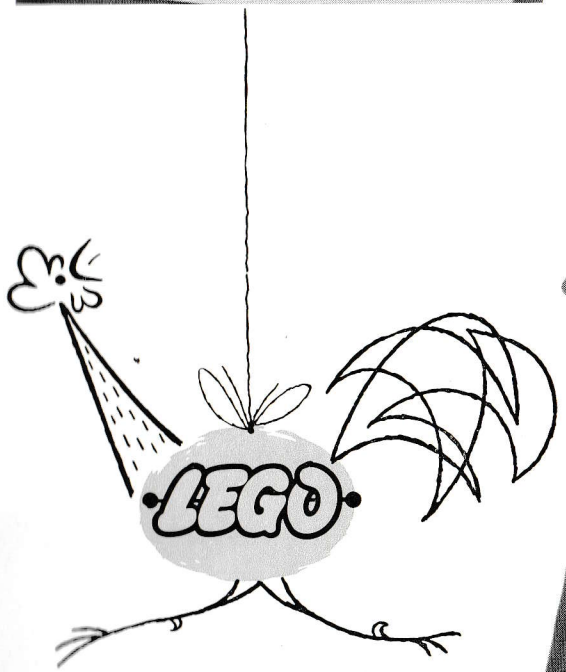

Lego har sin egen reklameafdeling i Billund - og her giver Lego-eventyret inspiration til propagandaen for saavel den danske som de mange udenlandske afdelingers populære varer.

- *fra eksportafdelingen*

Lego's navn er snart kendt over den ganske klode - men det er midt paa den jydske hede, at eksportchefen dyrker og udvider kontakter, der er skabt med verdensmarkedet.

Lego-manden fra Danmark har forlængst slaaet sit navn fast ogsaa i Norge, Sverige, Tyskland, Holland og Schweiz - men han har mod paa den ganske klode - eventyret fortsætter...

LEGO
LEGO
ABC

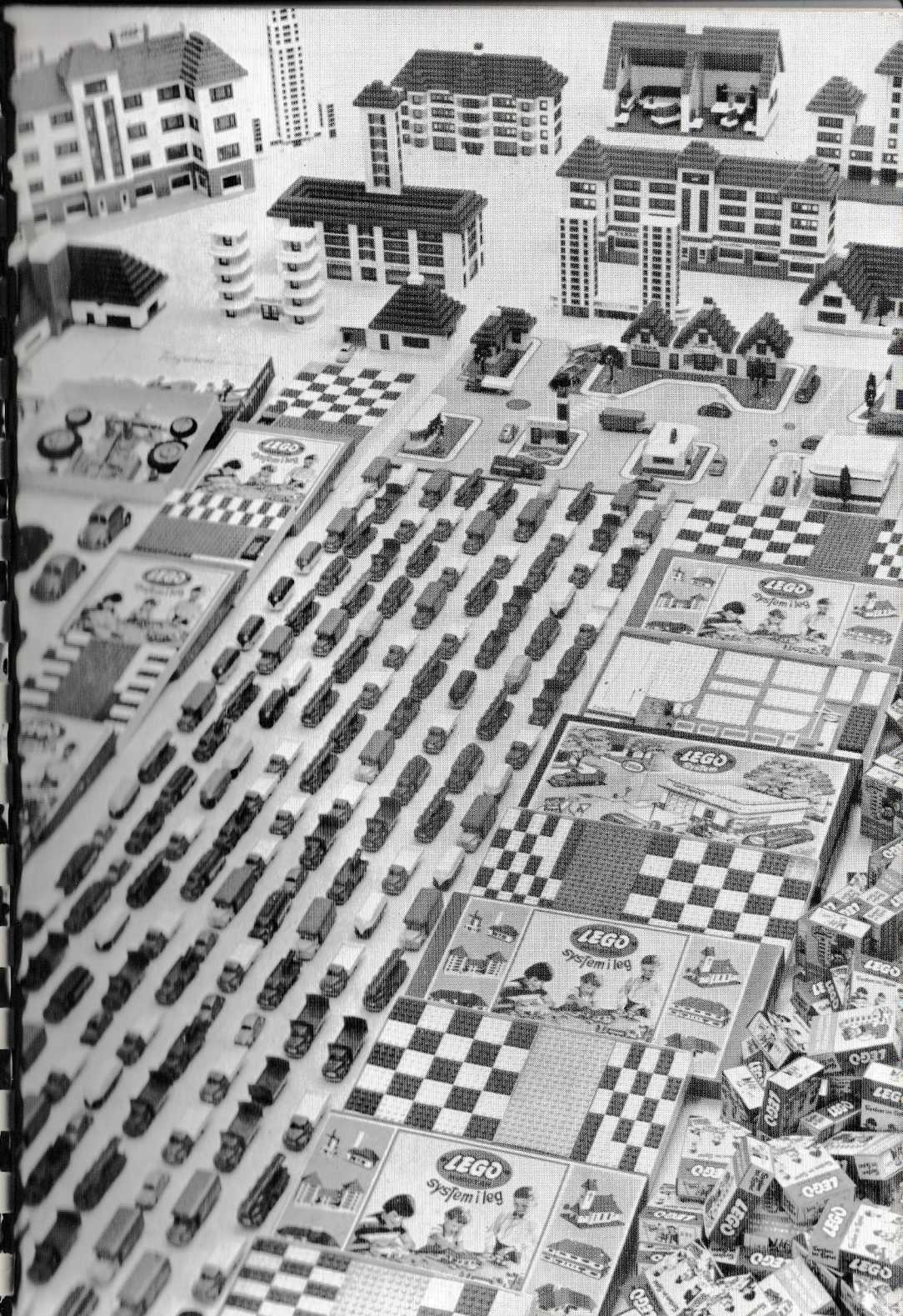
LEGO
systemleg

Arrangement:
Legos reklameafdeling

Tegninger:
Herman

Foto:
Svenson Foto

Tekst:
Prik

Klicheer:
Poul Juncher

Tryk:
Brdr. Schur Horsens A/S